

Arbeidstilsynet

Museum Stavanger
Muségata 16, 4010 Stavanger
T 51 84 27 00
post@museumstavanger.no
museumstavanger.no
Org. no. 995 642 034Vår ref.: 14.7231
Deres ref.:

Stavanger, 15.09.2017

**HØRING OM FORSLAG TIL ENDRINGER I ARBEIDSMILJØFORSKRIFTENE –
UTTALE FRA MUST STAVANGER MARITIME MUSEUM**

Stavanger maritime museum har i dag 3 arkeologer i fagstillinger som dykker i en del av stillingen. Stillingen er delt ca 50% saksbehandling, 25% administrasjon, forskning og formidling og 25% feltarbeid. En del av feltarbeidet er dykking. Vi driver datainnsamling uten konkurranse, tids- eller leveringspress, og mener vårt arbeid skiller seg vesentlig fra dykking i havbruk og anlegg. Dykking er et av flere verktøy våre arkeologer bruker for å samle data. Det er viktig for oss å understreke at dette er **ikke-kommersiell dykking**.

Vi har velfungerende HMS arbeid hvor dagens regelverk er innarbeidet i våre interne rutiner. Vi er sikre på at våre rutinedokument, sammen med SJA og jevnlig sikkerhetsøvelser gjør at vi gjennomfører dykkeoperasjoner på en forsvarlig og trygg måte. Sikkerhetsmessig er vi tilfreds med dagens regelverk for dykking. Sammen med NTNU Vitenskapsmuseet, Bergen Sjøfartsmuseum og Norsk Maritimt Museum har vi i 30 år gjennomført vitenskapelig dykking uten dødsulykker eller alvorlige hendelser. Vi har gjennom en årrekke vist at det lar seg gjøre å gjennomføre sikker dykking innenfor det gjeldende regelverket, og sertifikatklasse for vitenskapelig dykking, klasse "S". Det er uheldig at et regelverk, som for vår dykkevirksomhet passer veldig bra, kastes ut med badevannet kombinasjonen av regelbrytere og useriøse aktører innen havbruk og anlegg som i liten grad har blitt fulgt opp av tilsyn.

I Arbeidstilsynets forslag til endringer ser vi følgende problemer som det vil være vanskelig å komme rundt.

1. Krav til mobilitet under vann (se våre kommentarer til § 26-6)
2. Krav til mobilitet på land (se våre kommentarer til §26-6)
3. Rekruttering (Se våre kommentarer til §26-6 og §26-11)
4. Summen av forslagene vil gjøre det langt vanskeligere for oss å utøve vår myndighet med den konsekvens at verna/freda kulturminner vil gå tapt (se våre kommentarer til §26-6 og §26-25)
5. Fra vårt ståsted ser vi ikke at forslagene er samfunnsnyttige da kostnadene ved vitenskapelig datainnsamling under vann vil økes dramatisk uten at dykkingen blir tryggere. Forslagene vil føre til en lite samfunnsnyttig reduksjon av vår aktivitet hvor vårt samfunnsoppdrag blir skadelidende (se våre kommentarer §§26-6, 26-11 og 26-25).

Vi mener skillet i arbeidets karakter mellom vitenskapelig og kommersiell dykking, de store forskjellene mellom vitenskapelige institusjoner og kommersielle aktører, samt

de store rekrutteringsproblemene innen vitenskapelig dykking tvinger frem et klart skille mellom kommersiell dykking og vitenskapelig dykking i arbeidsmiljøforskriftene. Vi støtter opp Norwegian Scientific Divers initiativ om egne bestemmelser for vitenskapelig dykking samt en egen sertifikatklasse i arbeidsmiljøforskriftene for vitenskapelig dykking, enten dette blir mulig gjennom ESD, eller en egen utdanning ved NYD.

Vi har følgende punktvis kommentarer til foreslåtte endringer:

- §26-11 Klasse A eller B

Vi har aldri vært i tvil om hva slags sertifikat som trengs for å gjennomføre dykking i tråd med regelverk.

“Enkelt og lett arbeid” i klasse A, definisjonen «åpen sjø» og bruk av vannejektor gjør at deler av vårt arbeid trolig faller inn under klasse B.

På rekrutteringsfronten har vi de siste årene hatt et stadig større rekrutteringsproblem som følge av at det ikke finnes noen enkel inngang til vitenskapelig dykking. Dette gjør at det ikke skjer en rekruttering blant norske studenter, med den konsekvens at vi rekrutterer maritime arkeologer fra utlandet. Et krav om klasse B vil ytterligere vanskeliggjøre vår allerede pressa rekrutteringssituasjon ettersom svært få maritime arkeologer ellers i Europa har dykkersertifikat tilsvarende klasse B. Videre vil det medføre at vårt personale må sertifiseres ytterligere. Vi kan ikke se hvordan dette gjøre vår dykking tryggere.

- §26-6 Krav om overflateforsyning

Vi er avhengig av lett og enkelt utstyr som både er mobilt på land og til vanns slik at det enkelt kan fraktes i hele vårt forvaltningsdistrikt (også til fjellvann utenfor allfarvei), og som gir dykkeren nødvendig fleksibilitet under dykk. Umbilical med luftforsyning vil være tyngre, stivere og ha vesentlig mer friksjon i vannmassene. De fleste av dykkene vi gjennomfører kan klassifiseres som svømmedykk. Vi har ingen erfaring med overflateforsynt utstyr men ser for oss at det vil gjøre dykkene tyngre på grunn av mer friksjon på kabler. Videre vil det medføre behov for nytt dykkerutstyr, nytt dykkerfartøy og lastebil. Med påfølgende behov for nye førerkort. Dette vil medføre betraktelig økte kostnader, som vi mener ikke er synliggjort i Arbeidstilsynets kommentarer. Store deler av våre prosjekt er eksternfinansiert men økte kostnader vil gjøre at terskelen for å gjennomføre undersøkelser vil heves. Dette vil føre til at færre marinarkeologiske undersøkelser gjennomføres, og at verna/freda kulturminner vil gå tapt. Videre er det ytterst få av de maritime arkeologene vi kan rekruttere fra sertifisert for overflateforsyning, et slikt krav vil dermed slå beina under for vår rekruttering. De positive sidene ved overflateforsyning som ubegrenset luft vil vi i liten grad kunne dra nytte av da vi sjelden har lange dykk som avbrytes på grunn av luftmangel.

- §26-25 Minimumsbemanning på 4

Vår minimumsbemanning varierer etter type undersøkelse og lengden på undersøkelsen. Med dagens ordning styres minimumsbemanning utover 3 av SJA analys, slik at vi i dag er flere ved dykkeroperasjoner hvor det er forsvarlig. Vi mener dagens regelverk som åpner for en bemanning på 3, med en risikovurdering i grunn, fungerer bra. En minimumsbemanning på 4 vil for mange av våre ukompliserte prosjekt være unødvendig og fordyrende – med den konsekvens at det vil gjennomføres færre og mindre arkeologiske undersøkelser under vann.

Med vennlig hilsen

Bitten Bakke
avdelingsdirektør

Arild Skjæveland Vivås
maritim arkeolog

Stavanger maritime museum
Museum Stavanger

Mobil: 51 84 27 00
Epost: post@museumstavanger.no

Kopi:
MUST arkiv